

ÜLEVAADE

Riigikogu XV koosseisu maaelukomisjoni tööst

2025. aasta

LIIKMED

Esimees	Urmas Kruuse (RE)
Aseesimees	Siim Pohlak (EKRE)
Liikmed:	Anti Allas (SDE)
	Maido Ruusmann (RE)
	Andrus Seeme (RE)
	Toomas Uibo (E200)
	Peeter Ernits (–) (alates 08.04.25, kuni 13.06.25)

ISTUNGID (48)

Maaelukomisjon pidas vaadeldaval perioodil 3 erakorralist ja 45 korralist istungit, sh 4 ühist istungit Riigikogu keskkonnakomisjoniga, 1 ühine istung Riigikogu kultuurikomisjoniga.

ÜHISED ISTUNGID (5)

21. jaanuar 2025	Ühine istung keskkonnakomisjoniga. Kollektiivne pöördumine "Pöördumine suurkiskjate arvukuse kontrolli alla saamiseks" (keskkonnakomisjoni menetluses) ja avalik pöördumine Eesti karjakasvatuse päästmiseks
28. jaanuar 2025	Ühine istung kultuurikomisjoniga. Arenguseire Keskuse ülevaade huvihariduse kättesaadavusest Eestis
11. veebruar 2025	Ühine istung keskkonnakomisjoniga. Metsaseaduse võimalike muudatuste mõju Eesti majanduse konkurentsivõimele
07. oktoober 2025	Ühine istung keskkonnakomisjoniga. Metssigade ja huntide arvukuse reguleerimise võimaluste arutelu
08. detsember 2025	Ühine istung keskkonnakomisjoniga. Keskkonnakomisjoni algatatud jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu (755 SE)

ERAKORRALISED ISTUNGID (3)

7. mai 2025	Alusharidusseaduse ning Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (õppimiskohustuse kehtestamine) muutmise seaduse eelnõu algatamine
28. juuli 2025	Ülevaade sigade Aafrika katku leviku hetkeseisust ning meetmetest taudi leviku tõkestamisel
14. august 2025	Maaelukomisjoni liikme Toomas Uibo lähetamine 11.–12.09.2025 Taani Kuningriiki

EELNÕUD

Komisjon määrati perioodi jooksul 4 eelnõu juhtivkomisjoniks ning algatas 1 eelnõu. Perioodi lõpul menetluses 2 eelnõu, vastuvõetud seadusi 5, tagasi lükatud 1 eelnõu.

Vastuvõetud seadused (5)

1. Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse ja söödaseaduse muutmise seaduse eelnõu (546 SE, vastu võetud 29.01.25)
2. Vabariigi Valitsuse algatatud põllumajandusloomade aretuse seaduse täiendamise seaduse eelnõu (551 SE, vastu võetud 12.03.25)
3. Maaelukomisjoni algatatud alusharidusseaduse ning Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (õppimiskohustuse kehtestamine) muutmise seaduse eelnõu (644 SE, vastu võetud 18.06.25)
4. Vabariigi valitsuse algatatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (741 SE, vastu võetud 17.12.25)
5. Vabariigi Valitsuse algatatud maaparandusseaduse ja riigivaraseaduse muutmise seaduse eelnõu (748 SE, vastu võetud 17.12.25)

Algatatud eelnõud (1)

1. Alusharidusseaduse ning Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (õppimiskohustuse kehtestamine) muutmise seaduse eelnõu (644 SE)

Tagasilükatud (1)

1. Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse eelnõu „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele“ (738 OE, 03.12.25)

Menetlus pooleli (2)

1. Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni algatatud kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (284 SE)
2. Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni algatatud kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (321 SE)

ARVAMUSED Riigikohtule (1)

Arvamuse andmine Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-25-1 (KPS § 56 lõiked 3 ja 4 osas, mis puudutab PTA kaalutusõigust) (18.02.25)

ARVAMUSED Euroopa Liidu asjade komisjonile (1):

Eesti seisukohad ebaausate kaubandustavade tõkestamise ja põllumajandustootjate positsiooni parandamise kohta tarneahelas – COM(2024) 576, COM(2024) 577 (17.03.25)

OLULISEMAD TEEMAD

- Erinevate põllumajandussektorite olukord ja perspektiivid (seakasvatus 13.01.25; 06.10.25; lamba- ja kitsekasvatus 11.03.25; piimaveisekasvatus 14.04.25;

lihavõidukasvatuse 05.05.25; aiandus 19.05.25; olukord kogu sektoris 08.09.25; piimandus 09.12.25)

- Põllumajandussektori konkurentsivõime (põllumajandustootjate 2023. aasta majandusnäitajad 27.01.25; konkurentsivõime ja ringbiomajandus Eestis 15.04.25; Eesti põllumajandussektori konkurentsivõime uuring ning Eesti ÜPP strateegiakava 2023–2027 ja Eesti biomajanduse arengutsenaariumide (aastani 2050) vastavus 22.09.25)
- ELi ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) tulevik (REM 10.02.25; Euroopa Komisjoni põllumajanduse ja toidutootmise visioonidokument 18.03.25; Eesti seisukohad ÜPP tuleviku kohta ja võrdlus teiste liikmesriikidega 12.05.25; ÜPP lihtsustamise ettepanekud 16.06.25)
- Keskkonna- ja kliimaeesmärke toetavad ÜPP meetmed (s.h pärandniitude hooldamine) (REM 10.02.25; KLIM 17.02.25; REM ja PRIA 10.03.25)
- Huviharidus (28.01.25)
- Metsaseadus (11.02.25)
- Suurkiskjad ja nende arvukuse piiramine (21.01.25; 07.10.25; jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 755 SE 08.12.25)
- Riigi valmisolek vältida loomataudide levikut (08.04.25; Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskus (LABRIS) 13.05.25; kohtumised sektoriga 11.03.25, 14.04.25, 05.05.25; sigade Aafrika katku levik ja meetmed selle tõkestamiseks 27.07.25)
- Toiduainete hinnamarginaali jagunemine tarneahelas (jaekaubanduse seis hinnatõusude valguses 21.04.25; Maaelu Teadmuskeskuse hinnamarginaali uuringu tutvustus 02.06.25; Konkurentsiameti küsitlusuuring ebaausate kaubandustavade kohta 17.11.25)
- Maaelu Edendamise Sihtasutuse tegevus (25.03.25; 16.12.25)
- Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti tegevused ning olulisemad arengud põllumajandustoetuste vallas. Andmeanalüüsi töölaua tutvustus (07.04.25)
- Mida praktilist pakub Maaelu Teadmuskeskus täna klientidele ja mis on tuleviku suunad (22.04.25)
- Väliskaubanduslepingud põllumajanduse vaates (12.05.25)
- Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021–2027 Eesti rakenduskava elluviimine (03.06.25) ning kalandussektori olukord ja perspektiivid (10.06.25)
- Riigikohtu Põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi kohtuotsus kohtuasjas nr 5-25-1 (KPS § 56 lõiked 3 ja 4 osas, mis puudutab PTA kaalutusõigust) (REM, PTA ja Keskkonnaamet 18.02.25; REM 03.06.25)
- Kalapüügistamise 2022. aasta muudatuste rakendamise tulemused (üleminek olümpiapiigilt individuaalkvootidele 06.10.25)
- Loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu kavand (kanade puurispidamise lõpetamine 09.06.25; munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused 10.11.25)
- Regionaalsed investeeringud (13.10.25)
- Maatulundusmaa, metsamaa ja põllumajandusliku maa maksustamise eristamise analüüs (18.11.25)

KOHTUMISED SEKTORIGA JA HUVIGRUPPIDE KAASAMINE

- Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (suurkiskjate arvukuse piiramine 21.01.25; metsaseadus 11.02.25; EPKK tegevus ja sektori väljavaated 24.03.25; piimavõidukasvatuse sektori olukord 14.04.25; loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu kavand 09.06.25; olukord põllumajandussektoris 08.09.25; metssigade ja huntide arvukuse reguleerimise võimalused 07.10.25; munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused 10.11.25; jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 755 SE 08.12.25; ülevaade piimandussektorist 09.12.25)

- Eestimaa Talupidajate Keskliit (metssigade ja huntide arvukuse reguleerimise võimalused 07.10.25; jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 755 SE 08.12.25)
- Eesti Tõusigade Aretusühistu (olukord seakasvatuse sektoris 13.01.25)
- Eesti Jahimeeste Selts (suurkiskjate arvukuse piiramine 21.01.25; metssigade ja huntide arvukuse reguleerimise võimalused 07.10.25; jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 755 SE 08.12.25)
- Rahvusloom hundi ümarlaud (suurkiskjate arvukuse piiramine 21.01.25)
- Eesti Metsloomahing (suurkiskjate arvukuse piiramine 21.01.25)
- Eesti Koostöö Kogu (huviharidus 28.01.25)
- Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit (metsaseadus 11.02.25)
- Eesti Erametsaliit (metsaseadus 11.02.25)
- Eestimaa Keskkonnaühenduste Koda (metsaseadus 11.02.25)
- Eesti Maaülikool (metsaseadus 11.02.25; põllumajandussektori konkurentsivõime ja ringbiomajandus Eestis 15.04.25; Eesti põllumajandussektori konkurentsivõime uuring ning Eesti ÜPP strateegiakava 2023–2027 ja Eesti biomajanduse arengustsenaariumide (aastani 2050) vastavus 22.09.25)
- Tartu Ülikool (metsaseadus 11.02.25)
- Graanul Invest (metsaseadus 11.02.25)
- Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit (ülevaade sektorist 11.03.25)
- AS Vireen (riigi valmisolek vältida loomataudide levikut 08.04.25)
- Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu (ülevaade piimaveisekasvatuse sektorist 14.04.25)
- Kõljala POÜ (ülevaade piimaveisekasvatuse sektorist 14.04.25)
- Eesti Kaupmeeste Liit (jaekaubanduse seis hinnatõusude valguses 21.04.25)
- Eesti Lihaveisekasvatajate Selts (ülevaade lihaveisekasvatuse sektorist 05.05.25)
- Eesti Aiandusliit (ülevaade aiandussektorist 19.05.25)
- Agrone OÜ (loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu kavand 09.06.25)
- Eesti Muna OÜ (loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu kavand 09.06.25, munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused 10.11.25)
- DAVA Foods Estonia AS (loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu kavand 09.06.25, munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused 10.11.25)
- OÜ Linnu Talu (munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused 10.11.25)
- AS E-Piim Tootmine (ülevaade piimandussektorist 09.12.25)
- Eesti Kalaliit (ülevaade kalandussektorist 10.06.25)
- Eesti Kalatootjate Keskühistu (ülevaade kalandussektorist 10.06.25)
- Eesti Kalurite Liit (ülevaade kalandussektorist 10.06.25)
- MTÜ Nähtamatud Loomad (munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused 10.11.25)
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (keskkonna- ja kliimaeesmärkide täitmist toetavad ÜPP meetmed 10.03.25; PRIA tegevused ja olulisemad arengud põllumajandustoetuste vallas ning andmeanalüüsi töölaua tutvustus 07.04.25)
- Põllumajandus- ja Toiduamet (kohtumine PTA peadirektoriga 20.01.25; arvamuse andmine Riigikohtule 18.02.25; ülevaade lamba- ja kitsekasvatuse sektorist 11.03.25; riigi valmisolek vältida loomataudide levikut 08.04.25)
- Maaelu Edendamise Sihtasutus (25.03.25; 16.12.25)
- Maaelu Teadmiskeskus (Põllumajandustootjate 2023. aasta majandusnäitajad 27.01.25; ülevaade METKi tegevusest 22.04.25; METKi hinnamarginaali uuringu tutvustus 02.06.25)

- Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskus (LABRISe tegevus ning väljakutsed toidujulgeoleku tagamisel 13.05.25)
- Keskkonnaamet (suurkiskjate arvukuse piiramine 21.01.25; arvamuse andmine Riigikohtule 18.02.25; metssigade ja huntide arvukuse reguleerimise võimalused 07.10.25; jahiseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 755 SE 08.12.25)
- Riigimetsa Majandamise Keskus (metsaseadus 11.02.25)
- Riigikogu Arenguseire Keskus (Eesti põllumajandussektori konkurentsivõime uuring ning Eesti ÜPP strateegiakava 2023–2027 ja Eesti biomajanduse arengustsenaariumide (aastani 2050) vastavus 22.09.25)
- Konkurentsiamet (küsitlusuuring ebaausate kaubandustavade kohta 17.11.25)

MINISTRITE KUULAMISED

Regionaal- ja põllumajandusminister:

1. REMi eelarve (sh kärped), pärandniitude hooldamise meede, ÜPP tulevik (10.02.25)
2. Kohtumine regionaal- ja põllumajandusministri kandidaadi Hendrik Johannes Terrasega (24.03.25)
3. Loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu kavand (kanade puuris pidamise lõpetamine 09.06.25)
4. Regionaal- ja põllumajandusministri ettekande „Riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ elluviimisest“ teeside tutvustus ja Regionaal- ja põllumajandusministri ülevaade 2026. aasta riigieelarve ning 2026–2029 riigi eelarvestrateegia läbirääkimistest (15.09.25)
5. Munakanade puurivabadele pidamisviisidele ülemineku võimalused (10.11.25)

KOMISJONI VÄLISTE GEVUS

1. Maaelukomisjoni liikme Peeter Ernitsa osalemine Varssavis toimunud Visegradi grupi riikide (Poola, Tšehhi, Slovakkia, Ungari) ning Bulgaaria, Eesti, Läti, Leedu ja Rumeenia parlamentide põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonide kohtumisel (22.–23.05.25)
2. Maaelukomisjoni liikme Toomas Uibo osalemine Brüsselis toimunud Euroopa Parlamendi ja EL liikmesriikide parlamentide põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonide kohtumisel „Põllumajanduse ja toidu visioon – mõjud rahvuslikul ja Euroopa Liidu tasandil“ (24.–25. 09.25)
3. Maaelukomisjoni esimehe Urmas Kruuse kohtumine Ukraina põllumajanduseksperptide delegatsiooniga (EL integratsiooni ja põllumajanduse peatüki eest vastutavad ametnikud; 21.10.25)